

**Sásd Város Önkormányzata Képviselő-testületének
3/2024. (III. 14.) önkormányzati rendelete**

A helyi jelentőségű védett természeti értékekről

Sásd Város Önkormányzatának Képviselő-testülete az Alaptörvény 32. cikk (2) bekezdésében foglalt eredeti jogalkotói hatáskörében, a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdés 11. pontjában, a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény 24. § (1) bekezdésének b) pontjában, 36. § (1) bekezdésében és 62. § (2) bekezdésében és meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

1. §

(1) Helyi jelentőségű védett természeti emlék

- a) a Szent Imre út 16. szám alatti postakertben álló tulipánfa (*Liriodendron tulipifera*),
- b) a Hősök terén található Szoborkert facsoportja, valamint
- c) a Dózsa György utca 32. szám előtti közterületi platánfasor.

(2) A helyi jelentőségű védett természeti emlékek adatait az 1. melléklet tartalmazza.

2. §

(1) Az 1. §-ban foglalt természeti értékek helyi jelentőségű védett természeti emlékké nyilvánítására az egyedi növény és a növényzet-együttesek (fasor, park) településünk életében betöltött jellegzetes, az emberi környezet védelme, a hagyományos településkép megőrzése és várostörténeti, kulturális szerepe megőrzése érdekében történt.

(2) A védetté nyilvánítást az (1) bekezdésben foglalt kiemelt szerep megőrzése indokolta, a védelem természetvédelmi célja a védelem alá helyezett egyedi, értékes növényzet megőrzése.

(3) A 1. §-ban foglalt természeti értékek természetvédelmi kezelési tervét a 2. melléklet tartalmazza.


3. §

Ez a rendelet a kihirdetését követő harmadik napon lép hatályba.


Sásd, 2024. március 12.

Dr. Jusztinger János
polgármester




Koszorus Tímea
jegyző

A rendelet kihirdetve.
Sásd, 2024. március 14.


Koszorus Tímea
jegyző



A helyi jelentőségű védett természeti értékek adatai

	A	B	C
1	Fekvés	A védett érték helye	A védelem tárgya
2	belterület	Sásd, Szent Imre út 16., 228. helyrajzi szám	Tulipánfa (Liriodendron tulipifera) védett egyede
3	belterület	Sásd, Hősök tere, Szoborkert, 44. helyrajzi szám	A Szoborkert közpark facsoportja
4	belterület	Sásd, Dózsa György utca 32. szám előtti közterület, 118. helyrajzi szám	Platánsor

A helyi jelentőségű védett természeti értékek kezelési terve

1. Tulipánfa (*Liriodendron tulipifera*) helyi jelentőségű védett természeti érték kezelési terve

1.1. Természetvédelmi célkitűzések.

1.1.1. A városkép megőrzése, a hagyományos települési környezet védelme.

1.1.2. Az emberi környezet megőrzése.

1.1.3. A fajgazdag élővilág életfeltételeinek megőrzése.

1.1.4. A tudományos kutatás, az oktatás és a természetvédelmi szemlélet elősegítése.

1.2. Természetvédelmi stratégiák

1.2.1. A fa egészségét minél tovább megőrző természetvédelmi kezelési mód alkalmazása.

1.2.2. A városképet formáló jellegzetes faegyed egészséges fennmaradása mellett a terület közlekedési funkcióinak megőrzése.

1.2.3. A fa és a fa körüli gyalogjárdák zavartalan fennmaradása.

1.2.4. A fa körül megjelenő esetleges idegenhonos, agresszíven terjeszkedő fajok visszaszorítása.

1.3. Természetvédelmi kezelési módok, korlátozások és tilalmak

1.3.1. Élőhelyek kezelése, fenntartása,

1.3.1.1. A nagy méretű fa igényeinek megfelelő, tágas, szellős tér fenntartása, a megfelelő fényviszonyok fenntartása.

1.3.1.2. A kifejlett, egészséges fa metszést nem igényel, szabadon kell biztosítani a növekedését. Amennyiben betegség vagy más ok miatt kisebb metszés szükséges, azt lombhullást követően kell elvégezni.

1.3.1.3. Betegségek és kártevők rendszeres ellenőrzése, szükség esetén növényvédelmi védekezés a kórokozók ellen a fa egészségének védelmére.

1.3.1.4. A fa környezetében a vegyszeres gyomirtás tilos.

1.3.2. Terület- és földhasználat

1.3.2.1. A fa az épület (postahivatal) előkertjében található, ahol épület, építménye elhelyezése nem lehetséges.

1.3.2.2. Új nyomvonalas létesítmény a felszín alatt, a fa törzsétől legalább 5 m távolságra létesíthető.

1.3.2.3. A fa élőhelyéül szolgáló előkert területén hulladék elhelyezése tilos.

1.3.2.4. Tilos az előkert terepviszonyait, vízelvezetését a fa igényeire nézve károsan megváltoztatni bármely tereprendezés.

1.3.2.5. Az előkertben kizárólag gyalogos forgalom lehetséges, a kiépített járda használatával, gépjármű forgalom tilos.

1.3.3. Látogatás

1.3.3.1. Az előkert tulajdonos által megnyitott része látogatható.

1.3.3.2. Az előkertben tömeges rendezvény tartása nem lehetséges.

1.3.4. Oktatás és bemutatás

1.3.4.1. A fa és környezete természetvédelmi, várostörténeti célú oktatásra, nevelésre, a természeti értékek bemutatására alkalmas, az ilyen célú bevonása kívánatos.

1.3.4.2. A védett fa bemutatása érdekében a védettség tényét és a növény fajtáját megjelölő tábla elhelyezése javasolt.

2. Szoborkert facsoport helyi jelentőségű védett természeti érték kezelési terve

2.1. Természetvédelmi célkitűzések.

2.1.1. A városkép megőrzése, a hagyományos települési környezet védelme.

2.1.2. Az egészséges emberi környezet megőrzése: pormegkötés, zajcsillapítás, kedvező csapadékvízgazdálkodás, kedvező klimatikus viszonyok fennmaradása.

2.1.3. A fajgazdag élővilág életfeltételeinek megőrzése.

2.1.4. A tudományos kutatás, az oktatás és a természetvédelmi szemlélet elősegítése.

2.2. Természetvédelmi stratégiák

2.2.1. A facsoport egészségét minél tovább megőrző természetvédelmi kezelési mód alkalmazása.

2.2.2. A városképet formáló jellegzetes facsoport egészséges fennmaradása mellett a terület gyalogos közlekedési, park, pihenő és szórakoztató funkcióinak megőrzése.

2.2.3. A facsoportok körül kialakított gyalogjárdák zavartalan fennmaradása.

2.2.4. A facsoport körül megjelenő esetleges idegenhonos, agresszíven terjeszkedő fajok visszaszorítása.

2.3. Természetvédelmi kezelési módok, korlátozások és tilalmak

2.3.1. Élőhelyek kezelése, fenntartása,

2.3.1.1. A korai juhar (*Acer platanoides*), japánakác (*Sophora japonica*), vadgesztenye (*Aesculus hippocastanum*), hegyi juhar (*Acer pseudoplatanus*), ezüsthárs (*Tilia tomentosa*), madárcseresznye (*Prunus avium*) és szivarfa (*Catalpa bignonioides*) egyedekből álló facsoport főként városi környezetet jól tűrő díszfákból áll, amelyek jórészt nagyméretű, idősebb fák, amelyek legfeljebb egészségügyi, koronaformázási célú gallyazása válhat szükségessé, elkerülve a balesetveszélyt is.

2.3.1.2. A meglévő facsoport közel teljes záródást biztosít, így további fatelepítésre nincs szükség, de az esetlegesen elpusztult fákat pótolni kell. Pótlásként elsősorban a már itt lévő fajok közül kell telepíteni.

2.3.1.3. A koronaalakító, egészséget fenntartó metszést lombhullást követően kell elvégezni.

2.3.1.4. A facsoport környezetében a vegyszeres gyomirtás tilos.

2.3.2. Terület- és földhasználat

2.3.2.1. A facsoport a városközpontban található történelmi kert, a Szoborpark meghatározó növényegyüttese, amely a park képét jelentősen meghatározza. A facsoport körül közlekedési és rekreációs, közösségi terek találhatóak. A parkban a gépjármű forgalom tilos, új épület elhelyezése nem lehetséges.

2.3.2.2. Új nyomvonalas létesítmény a felszín alatt, a gyalogos útvonalak mentén létesíthető.

2.3.2.3. A park területén hulladék elhelyezése tilos.

2.3.2.4. Tilos a park terepviszonyait, vízelvezetését a fák igényeire nézve károsan megváltoztató bármely tereprendezés.

2.3.2.5. A parkban kizárólag gyalogos forgalom lehetséges, elsősorban a kiépített járda használatával, gépjármű forgalom tilos.

2.3.3. Látogatás

2.3.3.1. A park elsődleges funkciója a gyalogosközlekedés és a pihenés, ezért szabadon látogatható.

2.3.3.2. A parkban tömegrendezvény (például az emlékművek koszorúzása, illetve kertmozi használat) is tartható.

2.3.4. Oktatás és bemutatás

2.3.4.1. A park természetvédelmi, várostörténeti célú oktatásra, nevelésre, a természeti értékek bemutatására alkalmas, az ilyen célú bevonása kívánatos.

2.3.4.2. A facsoport egyedeit és a védettség tényét jelölő tábla kihelyezése javasolt.

3. Platánsor (*Platanus acerifolia*) helyi jelentőségű védett természeti érték kezelési terve

3.1. Természetvédelmi célkitűzések.

3.1.1. A városkép megőrzése, a hagyományos települési környezet védelme.

3.1.2. Az egészséges emberi környezet megőrzése: pormegkötés, zajcsillapítás, kedvező csapadékvízgazdálkodás, kedvező klimatikus viszonyok fennmaradása.

3.1.3. A fajgazdag élővilág életfeltételeinek megőrzése.

3.1.4. A tudományos kutatás, az oktatás és a természetvédelmi szemlélet elősegítése.

3.2. Természetvédelmi stratégiák

3.2.1. A fasor egészségét minél tovább megőrző természetvédelmi kezelési mód alkalmazása.

3.2.2. A városképet formáló jellegzetes fasor egészséges fennmaradása mellett a terület közlekedési funkcióinak megőrzése.

3.2.3. A fasor két oldalán kialakított úttest és gyalogjárda zavartalan fennmaradása.

3.2.4. A facsoport körül megjelenő esetleges idegenhonos, agresszíven terjeszkedő fajok visszaszorítása.

3.3. Természetvédelmi kezelési módok, korlátozások és tilalmak

3.3.1. Élőhelyek kezelése, fenntartása,

3.3.1.1. A 6 idős, terebélyes egyedből álló facsoport korukból adódóan rendszeres egészségügyi, koronaformázási célú gallyazásra szorul, elkerülve a balesetveszélyt is.

3.3.1.2. A koronaalakító, egészséget fenntartó metszést lombhullást követően kell elvégezni.

3.3.1.3. A facsoport környezetében a vegyszeres gyomirtás tilos.

3.3.2. Terület- és földhasználat

3.3.2.1. A fasor a városháza előtt húzódik, az utca NY-i oldalán, korából adódóan is az utca képét jelentősen meghatározza. A fasor a gyalogos közlekedésre szolgáló járda és az úttest közötti keskeny sávban található, a közelség miatt az idős fák gyökere főként a járda burkolatát károsítja. A fasor melletti gépjármű forgalom az utcában található középületek (városháza, iskola, uszoda stb.) miatt is jelentős. A fafaj jól bírja az ebből adódó levegőszennyezést is.

3.3.2.2. A fasor területén hulladék elhelyezése tilos.

3.3.2.3. Tilos a fasor terepviszonyait, vízelvezetését a fák igényeire nézve károsan megváltoztató bármely tereprendezés.

3.3.3. Látogatás

3.3.3.1. A fasor elsődleges funkciója a közlekedés, szabadon látogatható.

3.3.3.2. A fasort védeni kell a tömeges rendezvényektől, ezért területén nem tartható tömegrendezvény.

3.3.4. Oktatás és bemutatás

3.3.4.1. A fasor és környezete természetvédelmi, várostörténeti célú oktatásra, nevelésre, a természeti értékek bemutatására alkalmas, az ilyen célú bevonása kívánatos.

3.3.4.2. A fasort, a növény fajtáját és a védelem tényét feltüntető tábla kihelyezése javasolt.